

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 465/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. Z. S., N., zastúpeného advokátkou JUDr. Z. L., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob/202/2008 a jeho rozsudkom z 11. marca 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo/22/2009 a jeho uznesením z 31. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. Z. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2010 faxom a 20. augusta 2010 poštou doručená sťažnosť MUDr. Z. S., N. (ďalej len

„sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Z. L., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob/202/2008 a jeho rozsudkom z 11. marca 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo/22/2009 a jeho uznesením z 31. mája 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ návrhom... uplatnil na príslušnom súde... voči žalovanej CH. nárok o zaplatenie 266.611,09,- Sk s prísl. titulom úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť jej poistencom...

Okresný súd Bratislava I žalobe vyhovel, keď platobným rozkazom zo 6. 7. 2004, sp. zn. Rob 492/04 zaviazal žalovanú poisťovňu zaplatiť sumu 266.641,09,- Sk s prísl. sťažovateľovi.

Po podanom odpore... okresný súd rozsudkom z 12. 5. 2008. č. k. 31 Cb 353/2004-66 žalobu... zamietol...

Krajský súd v Bratislave na odvolanie sťažovateľa... rozsudkom z 11. 3. 2009. sp. zn. 3 Cob 202/2008 rozsudok okresného súdu potvrdil s odôvodnením, že

a) uznal námietku sťažovateľa ohľadne obchodnoprávnej kvalifikácie jeho pohľadávky voči žalovanej poisťovni a v dôsledku toho ju nepovažoval za premlčanú, ale na strane druhej

b) uzavrel, že sťažovateľ nepreukázal a ani len netvrdil žiadne také okolnosti, vzhľadom na ktoré by žalovaná strana mala povinnosť poskytnúť žiadané plnenie, ktoré bolo nad rozsah zmluvy o poskytovaní a úhrade za zdravotnú starostlivosť, a to napriek tomu, že na zmluvou obmedzený mesačný rozsah úhrady (do 160.000,- Sk- pozn.) poukazovala v podanom odpore a že

c) prekážku v účasti na odvolacom pojednávaní ničím nepreukázal, preto mohol krajský súd konať a rozhodnúť.

Sťažovateľ podal... dovolanie, v ktorom namietal, že ihneď po doručení predvolania listom z 13. 2. 2009 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' svojej právnej zástupkyne na pojednávaní určenom na 11. 3. a požiadal o určenie nového termínu pojednávania. Oznamil, že sa pojednávania 11. 3. 2009 nemôžu zúčastniť, nakoľko vo veci Okresného súdu v Komárne 3 T 210/2007, v ktorej veci je sťažovateľ obžalovaný a jeho právna zástupkyňa je tu jeho obhajkyňou, bol určený termín hlavného pojednávania na dni 2. 3. až 13. 3. 2009. ... Predvolánku nemohol doložiť, nakoľko tento termín bol určený na verejnom zasadnutí 7. 1. 2009 a kópiu zápisnice nemal k dispozícii. Právna zástupkyňa sťažovateľa predpokladala, že ak by súd mal pochybnosť o pravdivosti uvedeného dôvodu ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, buď si súd túto prekážku telefonicky sám overí na príslušnom okresnom súde, ako to robia mnohé iné súdy, alebo vyzve, aby sme označenú prekážku hodnoverne doložili a preukázali. V takom prípade by sme išli na Okresný súd do Komárna a žiadali si prefotiť zápisnicu zo 7. 1. 2009, kde bolo uznesenie o určení termínu hlavného pojednávania na 2. až 13. marca 2009; keď sme nič od krajského súdu nedostali, dôvodne sme predpokladali, že našej žiadosti o odročenie odvolacieho pojednávania bolo vyhovené.“

Sťažovateľ v dovolaní tiež namietal právne posúdenie veci krajským súdom.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa pre neprípustnosť odmietol uznesením sp. zn. 3 Obdo/22/2009 z 31. mája 2010.

Sťažovateľ sa domnieva, že krajský súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom „najmä v tom, že vôbec neuznal za prekážku neúčasti na odvolacom pojednávaní kolidujúce trestné pojednávanie...“

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd menil právne posúdenie veci, totiž okresný súd nárok nepriznal z dôvodu jeho premlčania a preto neskúmal ani jeho základ ani jeho výšku (viď R 29/1983 Zb. rozh.), bolo povinnosťou odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 1 písm. a) OSP nariadiť pojednávanie s účasťou sťažovateľa, lebo v opačnom prípade mu bola odňatá

reálna a efektívna možnosť skutkovo a právne argumentovať ohľadne uplatneného nároku, ku ktorému zaujal názor krajský súd.

Zmena v právnom názore odvolacieho súdu mala byť dôvodom kasačného rozhodnutia okresného súdu tak, aby bola zachovaná ústavná zásada dvojinštantnosti občianskeho súdneho konania a aby sa sťažovateľ mohol vyjadriť k právnej stránke uplatneného nároku...

Naviac musíme dodať, že dovolací súd sa venoval len jednej našej námietke, a to nedoloženej prekážky na odvolacom súde. Druhú námietku - iný náhľad na vec odvolacím súdom, a tým odňatie pre sťažovateľa, jednu riadnu opravnú inštanciu nehodnotil, teda ju ignoroval, čím tiež hrubo zasiahol do jeho procesných práv na spravodlivý proces.

Sťažovateľ preto dôvodne namieta, že arbitrárnym a svojvoľným prístupom najvyššieho súdu bol zbavený svojho práva na prístup na súd... a svojho práva na pokojné užívanie majetku...

Vzhľadom na uvedené... navrhujeme, aby sa ústavný súd zameral na ústavnoprávny prieskum nielen posledného rozhodnutia všeobecného súdu, ale aj rozsudku krajského súdu...“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo MUDr. Z. S. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 11. 3. 2009, sp. zn. 3 Cob 202/2008 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR z 31. 5. 2010, sp. zn. 3 Obdo 22/2009, porušené bolo.

2. Označené rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť MUDr. Z. S. trovy právneho zastúpenia 208,96 Eur na účet jeho právnej zástupkyne do 1 mesiaca od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob/202/2008 a jeho rozsudkom z 11. marca 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03, IV. ÚS 395/09).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež konštatoval, že podanie neprípustného dovolania nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V prípade, ak dovolanie nie je prípustné, nemožno ho považovať za účinný procesný prostriedok, ktorý zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd (II. ÚS 64/06, II. ÚS 103/09).

V súvislosti s týmto právnym názorom ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej opravným prostriedkom, ktorým je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienená prípustnosť sťažnosti, nemôže byť každý v zákone predvídaný opravný prostriedok, ale iba taký, po podaní ktorého sa rozvinú procesné vzťahy v príslušnom konaní, ktoré vedú k prerokovaniu a rozhodnutiu vo veci samej (II. ÚS 77/06).

Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o jeho odmietnutí v súvislosti s plynutím lehoty na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (II. ÚS 103/09 v uznesení uvedená judikatúra).

Namietaný rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 10. apríla 2009. Zásielku so sťažnosťou adresovanú ústavnému súde podal sťažovateľ na pošte 17. augusta 2010. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti postupu krajského súdu a jeho rozsudku podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo/22/2009 a jeho uznesením z 31. mája 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je, že nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru a aj čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Najvyšší súd rozhodoval na základe dovolania sťažovateľa, v ktorom sťažovateľ namietal, že mu postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd neprihliadol na ospravedlnenie sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne, ktorým ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní 11. marca 2009 z dôvodu kolízie pojednávaní, s tým, že krajský súd 11. marca 2009 vo veci konal a rozhodol. V dovolaní tiež namietol, že konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie krajského súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa skúmal prípustnosť dovolania a zaoberal sa otázkou, či postupom krajského súdu nebola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval:

„Podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov, taxatívne uvedených v § 237 písm. a) až g) a v prípadoch uvedených v § 238.

V prejednávanej veci dovolanie nie je prípustné zo žiadneho z dôvodov uvedených v § 238 O. s. p.

Dovolací súd skúmal existenciu dôvodov prípustnosti dovolania uvedených v § 237 O. s. p., osobitne so zameraním na žalobcom namietaný dôvod, uvedený pod písmenom f) tohto ustanovenia, t. j., že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Za odňatie možnosti konať pred súdom je potrebné považovať taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobca v dovolaní namieta, že vec bola prejednaná a rozhodnutá odvolacím súdom na pojednávaní bez jeho prítomnosti, pričom svoju neúčast' ospravedlnil s poukazom na kolíziu s iným pojednávaním a požiadal o stanovenie nového termínu pojednávania.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, pritom prihliadne na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Dôležitosť dôvodov, pre ktoré účastník konania žiada o jeho odročenie, posudzuje súd so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu. Žalobca nepredložil žiadny doklad o existencii ním uvádzaného dôvodu pre odročenie pojednávania a odvolací súd preto dôvodne konštatoval, že pre odročenie pojednávania nie sú dané dôležité dôvody. Postup súdu podľa citovaného ustanovenia § 101 ods. 2 O. s. p. nie je preto možné v danom prípade považovať za dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O. s. p.

Keďže v dovolacom konaní neboli zistené žiadne vady, pre ktoré je daná prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol.“

Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon. Domáhať sa práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy). S právom na súdnu ochranu súvisí právo účastníka konania, aby sa jeho vec prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 ústavy). V oblasti uplatňovania a ochrany subjektívnych práv v rámci civilného procesu je základným právnym predpisom Občiansky súdny poriadok. Tento právny predpis upravuje aj podmienky, za splnenia ktorých môže súd vec prejednať aj v neprítomnosti účastníka

konania, čím ustanovuje výnimku zo základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ide o prípad, keď sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie (§ 101 ods. 2 OSP). Dôležitosť dôvodov podľa § 101 ods. 2 OSP hodnotí v každom konkrétnom prípade súd, pričom bude závisieť od konkrétnych právnych a skutkových okolností prípadu. Zásah ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnený len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (III. ÚS 8/2010).

Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 3 Obdo/22/2009 z 31. mája 2010 skúmal prípustnosť dovolania z hľadiska zákonných podmienok podľa § 238 OSP a hodnotil postup krajského súdu z toho pohľadu, či svojím postupom neodňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné podľa § 238 OSP. Postup krajského súdu, ktorý vec prerokoval a rozhodol na pojednávaní bez prítomnosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne, vyhodnotil tak, že krajský súd svojím postupom neodňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom. Podstata argumentácie najvyššieho súdu spočívala v konštatovaní, že sťažovateľ nepreukázal svoje tvrdenie o kolízii pojednávaní (*„žalobca nepredložil žiadny doklad o existencii ním uvádzaného dôvodu pre odročenie pojednávania a odvolací súd preto dôvodne konštatoval, že pre odročenie pojednávania nie sú dané dôležité dôvody“*). Z týchto skutočností je zrejмый záver najvyššieho súdu, že krajský súd postupoval v súlade so zákonnou možnosťou podľa § 101 ods. 2 OSP prejednať vec a rozhodnúť v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, ktorý sa nedostaví na pojednávanie ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie.

V tejto súvislosti podľa ústavného súdu neobstojí námietka sťažovateľa, že krajský súd mal vyzvať sťažovateľa, aby preukázal svoje tvrdenie o kolízii pojednávania, prípadne mal sám zisťovať opodstatnenosť tohto tvrdenia na Okresnom súde Komárno, kde sa malo uskutočniť kolidujúce pojednávanie. Krajský súd mohol týmto spôsobom postupovať, avšak tým, že takto nepostupoval, nekonal protizákonne, a jeho postup nemožno hodnotiť ako svojvoľný, arbitrárny a zjavne neodôvodnený. Ústavný súd tiež poukazuje na procesnú povinnosť účastníka konania prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania, pravdivo

a úplne opísať všetky potrebné skutočnosti, označiť dôkazné prostriedky o svojich tvrdeniach a dbať na pokyny súdu (§ 101 ods. 1 OSP). Účastník konania je povinný v súdnom konaní vystupovať aktívne s tým, že v určitých prípadoch Občiansky súdny poriadok spája právne dôsledky s nečinnosťou, pasivitou, prípadne s opomenutím konať zo strany účastníka konania (napr. rozsudok pre zmeškanie podľa § 153b OSP alebo prezumpcia toho, že účastník nemá námietky proti návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania podľa § 101 ods. 3 OSP a pod.). V tomto prípade je dôležitou skutočnosťou aj to, že sťažovateľ bol v konaní pred všeobecnými súdmi zastúpený advokátkou, u ktorej je dôvodné predpokladať znalosť právnych predpisov a tiež právnych dôsledkov spojených s nepreukázaním tvrdených skutočností. Taktiež je potrebné uviesť, že predloženie dôkazu o kolidujúcom pojednávaní na Okresnom súde Komárno nebolo u sťažovateľa spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou napriek tomu, že termín pojednávania bol určený na Okresnom súde Komárno na verejnom zasadnutí 7. januára 2009.

Čo sa týka námietky sťažovateľa, že nebola dodržaná zásada dvojinštantnosti občianskeho súdneho konania, je potrebné uviesť, že Občiansky súdny poriadok predpokladá možnosť, aby odvolací súd vec inak právne posúdil a zároveň vydal meritórne rozhodnutie, za predpokladu, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci. Je vhodné, aby v prípade takého postupu odvolací súd rozhodol na pojednávaní tak, aby sa účastníci konania mohli k veci a k odlišnému právnemu hodnoteniu vyjadriť, pričom v tomto prípade krajský súd rozhodol na pojednávaní. Neobstojí námietka sťažovateľa, že najvyšší súd sa nezaoberal všetkými namietanými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uviedol v dovolaní. Dovolací súd môže skúmať to, či je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípadne či rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 OSP), až vtedy, keď je vo veci podané dovolanie, ktoré je prípustné podľa § 237 OSP alebo podľa § 238 OSP.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sa zaoberal prípustnosťou dovolania z hľadiska § 237 písm. f) OSP a § 238 OSP, a keďže dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľa nie je prípustné ani podľa jedného z týchto ustanovení, nebol povinný a ani oprávnený skúmať dovoláciu námietku sťažovateľa týkajúcu sa nesprávneho

právneho posúdenia veci krajským súdom. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, nemôže viesť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. Najvyšší súd pri vyslovení svojho právneho názoru interpretoval relevantné právne predpisy ústavne konformným spôsobom, čím je vylúčená arbitrárnosť alebo zjavná neodôvodnenosť predmetného uznesenia. O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto na jeho meritórne preskúmanie ústavný súd nie je oprávnený. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nemá žiaden dôvod spochybňovať závery, ku ktorým najvyšší súd dospel. Závery najvyššieho súdu a jeho rozhodnutie nemožno z ústavného hľadiska považovať za neudržateľné a neospravedliteľné.

Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom (II. ÚS 4/94, mutatis mutandis I. ÚS 8/96, II. ÚS 3/97).

K namietanému porušeniu základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo/22/2009 z 31. mája 2010 ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné upriamiť pozornosť na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným

súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia porušenia označených práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2010